

DOMOVINA

Izida dvakrat na teden, in sicer v sredo in petek. — Dopolni naj se izpolni poštasti uredništva, in sicer frankirane. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1/2 krene temeljne pristojbine ter od vsake pete vrste po 20 vin. za vsakekrat; na večje inserate in za mnogokratne inseriranje primerni popust. — Glasilo za celo leto 8 kren, za pol leta 4 krene, za četrt leta 2 krene, katera naj se pošlje: Upravništvu „Domovine“ v Celju.

Štajarski deželni zbor in mesto Gradec.

Pri nas v Avstriji se v zadnjih letih deželni zbori prav redko sklicujejo. Kadar se zdi deželni predsednikom in cesarskim namestnikom, da bi bilo dobro sklicati deželne očete na rešitev deželnih računov, — pa to store. Skrbno se varujejo, da se v deželnih zborih ne razpravlja o čem drugem, kakor o tem, kar se njim ljubi. Iz tega razvidimo, da so deželni zbori ne samostojne oblasti, nego korporacije, podvržene volji vlade.

S stališča pravice in ustave sicer to postopanje vlade obsojamo, ker smo tudi mi proti temu, da bi današnji državni zbor, sestavljen na skrajno krivični podlagi sodil o deželnih stvareh, v kolikor se iste tičejo slovanskih kronovin. V kolikor se pa gre za Štajarsko, smo za to, da se deželnemu zboru odvzame sploh vsako gospodarstvo nad Štajarsko, dokler ne dobi isti nove ustave na podlagi pravičnejšega volilnega reda, in dokler se ne loči Sp. Štajar od Gradca.

Mnogo smo že o tem predmetu pisali. Mnogo vzrokov smo že navajali za ločitev Spodnjega Štajarja, — zadnji teden nam je prinesel nov vzrok, nov povod.

Kakor obče znano, imenujejo avstrijski Nemci Gradec — „die deutscheste Stadt“ t. j. najbolj nemško mesto. Ta priimek so dobili, ker so pri vsaki priliki kazali Gradčani svojo nestrpnost nasproti Slovanom sploh, posebno pa proti Slovincem, kateri jih redimo in vzdržujemo v velikem delu. Ako so Gradčani tako hudi Nemci, bi človek mislil, da bodo v svojih gospodarskih stvareh v vsem popolnoma samostojni, da ne bodo nikdar in nikoli se zanašali na pomoč Slovincem. Pa kdor bi to mislil, bi se grozno motil. Ravno take baže so kakor naši celjski nemškutari. Slovence bi najraje v žlici vode potopili, njih denar pa radi jemali.

Kakor sploh vse nemške občine na Štajarskem, tako gospodari tudi mesto Gradec skrajno zanikerno s svojim denarjem. Tisoči in tisoči se vrtikajo v čisto nepotrebne stvari. Dolgovi rastejo, temu primerno rastejo tudi občinski davki. Ni ga stolnega mesta v Avstriji, ki bi imelo tako visoke občinske doklade, kakor jih ima Gradec. Prišli so pa s svojim gospodarstvom tako daleč, da jim niti velikanske občinske doklade več ne zadoščajo. Zato so sklenili najeti velikansko posojilo celih — 14 milijonov.

Kam s tolikim denarjem? S tem vprašanjem se ne bomo obilneje bavili, — le toliko povejmo, da je v občinskem zastopu graškem nek občinski zastopnik od številke do številke dokazal, da tega posojila ni treba najemati.

No, pa recimo, da je to posojilo potrebno, — potem bi pričakovali, da bodo „najbolj nemški“ Gradčani toliko samostojni, da se ne bodo zatekali zaradi teh 14 milijonov k Slovincem za pomoč. Naravnost tega niso storili, pač pa so se obrnili na deželni zbor štajarski, v katerem sedijo zastopniki Slovincem, ki imajo tretjino štajarskih prebivalcev. Prosili so torej deželni zbor, da prevzame garancijo in poročstvo za polovico posojila, to je, za sedem milijonov. Vlada, ki se na največje potrebe slovanskih dežel ne ozira, je brz sklicala deželni zbor na zasedanje, da se čim preje Gradčanom teh 14 milijonov zagotovi.

Deželni odbor in vlada sta dobro vedela, da je najemanje tega posojila gola potrata, proti kateri so razven Slovencev ugovarjale mnoge nemške kmečke občine in edna mestna na Gornjem Štajarskem. Pri takih okoliščinah bi bilo jako umestno, stvar dobro proučiti in jo v deželnem zboru dobro pretresavati. Toda kaj so storili? Da se ne bi ves svet preveč poučil o graškem gospodarstvu, je sklicala vlada deželni zbor na čisto kratko zasedanje. Deželni zbor, v katerega Slovinci niso poslali svojih zastopnikov,

je sklenil v prvi svoji seji stvar izročiti posebnemu odseku v pretresovanje in poročanje.

Najbolj so jo pogodili pa deželnozborni Nemci s tem, da so naročili odseku, da poroča o tem posojilu — ustmeno. — Po navadi se tudi pri manj važnih stvareh izdela pismeno poročilo, katero se pred sejo tiskano razdeli med poslance, da ti zadevo lahko dobro prevdarijo in premislijo, ali je to za njih volilce koristno ali ne.

Vse to tukaj odpade! Gre se namreč za malenkost sedem milijonov, katerih tretjino t. j. približno dva in pol milijona bomo morali najbrže mi Slovenci plačevati. Tako gospodarstvo z našim denarjem bomo vedno obojevali. Ravno to gospodarstvo nas še bolj utrdi v našem geslu, pri katerem ostanemo prej kot alej, namreč: „Proč od Gradca!“

Avstro-ogrška nagodba.

V avstrijskem parlamentu je tekla zadnje tedne razprava o proračunu popolnoma gladko, da bi si ministrski predsednik sam ne mogel drugače želeli. Točke, o katerih se je mislilo, da povzročijo burjo in celo krizo, so bile sprejete popolnoma mirno, kakor n. pr. ona o podpori mestu Pragi in o mitnicah. Niti sledu ni več o razburjenosti, katero je izzvalo glasovanje o Celju. Stranke se niso med seboj dogovorile, a vendar bi se lahko reklo, da postopajo sporazumno, kako jim je izogniti se vsaki razpravi, ki bi mogla pokazati razdejanost parlamentarnih razmer.

Odkod to čudo? Ali to morda pomeni, da so stranke popustile od svojega načelnega stališča, ali da je katera od njih odstopila od svojih zahtev? Nikakor. Sedanje premirje pomeni samo, da so vse stranke spoznale važnost in resnost položaja napram Ogrski, pa nočejo ministrskemu predsedniku delati težav pri njegovih pogajanjih.

LISTEK.

Majnikova pobožnost

(Poljski spisal Vincenc Kosiakiewicz.)

Spominjam se iz svojega detinstva na sliko iz ozračja te pobožnosti, polne mičnosti in poezije.

Imel sem takrat kakih osem ali devet let. Proti koncu aprila, ali nemara v začetku maja, ko se preselili moji starši v Pivovarno ulico. Novo stanovanje, novi tovariši! Da, tudi nove poprej nepoznane mi igre!

Kmalu sem se spoprijateljil in sklenil znanje v svoji novi okolici. Zlasti sem se spoprijateljil z vrliim, tihim fantom moje starosti. Pepek, zidarjevim sinom, katerega so doma topli brez vzroka. Fant se je bal domačije kakor pekla. Radi tega je prebil cele dneve zunaj, na ulici ali na dvorišču in kmalu sem se tudi jaz naučil tega od njega.

Edna izmed zabav, katera se mi je po njem prikupila, je bil ribolov... Ves popoldan ava prebila v tako imenovani „Dobri ulici“, kjer se je nahajalo na osamljenem mestu v mali jami nekoliko deževnice. Pepek mi je zatrjeval, da

so v tej vodi ribe. Preskrbel sem si prot in kaveljček ter na jezo domačinov prekopaval dvorišče, iskaje ondi glist. Za to se mi je enkrat posrečilo vjeti beljugo, kakor ličen ščurek veliko, katero sem zmagoslavno nesel pokazati svojim staršem.

Večkrat sem povabil Pepeka v naše stanovanje. Pokazal sem mu svoje šestilo, barve in knjižice z barvami slikane, kar mu je povzročalo osupnenje in veselje. Končno sem mu podaril celo edno knjižico, a on, da mi pokaže za ta veliki dar svojo hvaležnost, mi obljubi, odpeljati me k neki gospi, v katere stanovanju se vrši majnikova pobožnost, po kateri, ko je bila končana, je gospa delila otrokom kolače in sladčice. — Nisem se dosti menil za to, kdo da je ona gospa in čemu prireja pobožnost in deli kolače, pač pa mi je prišlo v glavo, da je poslednje kaj pametna naredba.

Vsekakor pa je bila vzrok njenemu ravnanju kaj ganljiva dogodba.

Govorili so o njej splošno od začetka pa do konca Pivovarne ulice, toda govorica je utihnila, kakor utihne naposled spomin na najzani mivejšo dogodbo ter se ponavljala vsako leto ob času majnikove pobožnosti.

Tudi na moja ušesa je dospela ona dogodba in zapomnil sem si jo, akoravno še takrat nisem bil sposoben, da bi jo bil dobro razumel.

Stvar se je dogodila pred nekoliko leti.

Gospa je bila vdova in mati štirih otrok. Vsi so bili majhni, edno za pol glavičice manjše od drugega in najmanjše se je plazilo po sobi še po vseh štirih.

Naenkrat se je jela ob Visli razširjati bolezen davica... Plazila se je po hišah ter napadala male otroke; pograbivši jih za vrat in zadavivši jih z nevidljivo, morilno roko. Tuptam je poiskala kako nikomur ne potrebno bitje, da mu po kratkem trpljenju okrajša življenje. Tuptam je povzročila nekoliko solz ter napravila nekoliko prostora v stanovanju. Najpogostejše pa je puščala za seboj obup in rane, ki se nikdar niso dale zaceliti!

Ni se izognila tudi stanovanja srečne matere.

Dvoje otrok je nekrat položila na posteljo.

Mati je čula nad njima, zdravila ju in molila... Prvi dan je umrl eden, drugi dan drugi. Tretjega dne dotakniti se čela najmlajšega fanta s skrbno roko, je začutila ondi vročino. — Kaj, ko bi ji Bog hotel celo tega vzeti? Kako ga je branila z vsami mogočimi sredstvi prot,

a ogrskim ministrskim predsednikom. Reklo bi se lahko, da v zbornici vlada glede tega edno mišljenje, in da so vse stranke složne v tem, da podpirajo Körberja v njegovem odporu proti zahtevam ogrske vlade.

Kolikor je bilo dosedaj avstro ogrskih nagodb obnovljenih, je bila vsaka obnovitev združena z velikimi neprilikami. Ali vsaka vlada je imela poprej za seboj neko večino, na katero je računala; te večine pa Körber ni imel. Takoj ko bi on Ogrski popustil, bi njemu odzvonilo; na sprotno mu je odpor v vsakem slučaju le od koristi. Ogrski ministrski predsednik nasprotno se nabaja v ugodnem položaju, da se lahko opira na ogromno večino ogrske zbornice v tem vprašanju.

Zato pa je neizprosni proti avstrijski vladi ter skuša z raznimi sredstvi skovati čim ugodnejšo nagodbo za Ogrsko.

Drugače je v naši zbornici na Dunaju; ogromna večina poslancev noče o pretiranih ogrskih zahtevah nič vedeti, ter je že danes gotovo, da Körber ne dobi večine za nagodbo v sedanji obliki, ker bi to pomenilo nov poraz avstrijske državne polovice od strani Ogrske.

Od leta 1897 dalje so reševale vlade to v gospodarskem in političnem oziru velevažno vprašanje le začasno s § 14; vzroki so znani. Nagodba z Ogrsko je bila za ministra Badenija povod, da je izdal znane jezikovne naredbe; s tem si je hotel pridobiti glasove čeških poslancev za nagodbo, ki je nihče ni maral. Posledica temu je bila divjaška nemška obstrukcija, vsled katere je moral Badeni odstopiti. Z nagodbo sta se trudila grof Thun in njegov finančni minister, pokojni dr. Kaizl; toda v parlamentu ni prišla v razpravo. Grof Clary je poskušal dobiti nagodbo od nemške levice s pomočjo Poljakov; preklical je v ta namen jezikovne naredbe, s tem pa zakrivil češko obstrukcijo. Sedanja Körberjeva vlada pa že leto in dan obravnava z Ogrsko glede nagodbe, a ta posvetovanja se težko razvijajo. Ogrski minister Szell potuje jako mnogokrat na Dunaj, Körber nasprotno v Budimpešto, da se posvetujeta med seboj. A vse to je ostalo dosedaj še brez uspeha; in vprašanje je, če se bo dala nagodba v obče izpeljati. Obravnave so tajne, — s kar je vlada v tem oziru izjavila, ne daje mnogo upanja, da bi se ta pogajanja povoljno končala.

Sodeč po vsem mora priti kmalu do končnega zaključka: Ali skupnost, ali ločitev obeh državnih polovic. Carinska in trgovinska zveza sicer ni posledica pragmatične sankcije, ali leta 1867, ko je došlo do usodnega dualizma, sta obe polovici priznali korist, da se ta vprašanja vodijo in razpravljajo skupno. Danes sta se skoro že obe vladi, avstrijska in ogrska, sprijaznili z mislijo, da se loči skupnost ter da gresta narazen Avstrija in Ogrska. Pri nas je ta struja posebno močna iz gospodarskih ozirov; brez sumnje, ako se nagodba ne sklene, ter ne pride do obnove carinske in obrtne zveze, bi

bile posledice jako važne v gospodarstvu kakor tudi v politiki. V ogrski je namreč ta struja močna zlasti iz političnih ozirov. Ogrska bi imela potem nedvomno bolj slobodne roke, a v gospodarskem oziru bi bila na slabšem, ker bi težko našla tržišče za svoje poljedelske proizvode. Avstriji nasprotno bi ne bilo težko najti tržišča za one obrtne in industrijske izdelke, ki jih zdaj pošilja na Ogrsko.

Trgovinski minister je te dni v državnem zboru izrazil upanje, da se posreči ustvariti trdno podlago, na kateri bo mogoča skupnost v gospodarskem in političnem oziru. Od lanske jeseni se vrše pogajanja tudi glede carinskega tarifa, ki pa mora seveda varovati poljedelske in obrtne koristi obeh državni: polovici v isti meri. Končno je dejal trgovinski minister: „Mi hočemo žrtvovati za skupne koristi, toda le v oni meri, v kateri nam tudi Ogrji pekažejo svoje prijenljivost. Mi želimo pravično in odkrito carinsko in trgovinsko nagodbo in carinski tarif, ki se pravično ozira na obe strani koristi. Nikakor pa ne pustimo, da bi bili po nagodbi brez orožja in obrambe.“

Celjske in štajarske novice.

(Štajarski deželni zbor.) V ponedeljek je štajarski deželni zbor obravnaval o 14 milijon-skem posojilu graškega mesta, za katero ima jamčiti dežela. Seja je bila jako živahna. V začetku je posl. Hagenhofer, pristaš katol. ljudske stranke, vložil predlog: za deželno zavarovanje in baron Rokitsky je predlagal resolucijo proti davku na vožne listke. Potem je deželni zbor prišel na dnevni red, t. j. v razpravo glede namena 14 milijonskega posojila. Poročevalec grof Stürgkh je priporočal, da prevzame dežela garancijo. Pristaši nemške ljudske stranke, posl. Derschata in Kottulinsky sta se na vso moč zavzemala za to, poslance Hagenhofer in Wagner pa sta ostro napadala razpisno gospodarstvo graških mestnih očetov. Hagenhofer je zlasti protestiral, da se je sploh sklical deželni zbor zaradi edne točke. Bila bi dolžnost občine, da uredi svoje stvari. Kako ima vsako ljudstvo vlado, kakršno zasluži, tako ima tudi Gradec občinski svet, kakršnega zasluži. Govornik nima sicer nič zoper dovolitev posojila, nikakor pa se ne strinja s tem, da bi dežela prevzela garancijo. Napačno je, sklicevati se na kmetске občine, za katere je tudi že dežela prevzela garancijo, ker so bile te prizadete po elementarnih neizgodah, ki jih niso zakrivil občine. V Gradcu se gre sicer tudi za katastrofo, ki pa je nastopila po krivdi občinskega zastopa. Nikomur ne bo padlo v glavo, da bi jamčili za dolgove lahkomišljenega zapravljalca. — Poslanec Wagner je očital mestnim očetom graškim razne pregrehe in zanemarjanje svojih dolžnosti, karal je tudi hujkanje hajlovcov, ki je mestu dosti škodovalo. Pri glasovanju je bil sprejet predlog, da prevzame dežela garancijo, s 36 glasovi proti 12.

Proti so glasovali po večini vsi zastopniki kmečkih nemških občin. — Potem je bil na dnevnem redu predlog, da se vpelje davek na vozne listke za tramvaj v Gradcu. Predlog je bil sprejet. Na dnevnem redu je bilo še par manj važnih predlog. Nato je bila seja zaključena in zasedanje preloženo.

(Trgovina železnine „Merkur“ Peter Majdič v Celju) je največja trgovina te stroke na celnem jugu. Trgovka slovi kot najsolidnejša in cenejša. Postrežba je v vsakem oziru točna, ker so velikanska skladišča in zaloga. Trgovka Peter Majdič ni znana samo domačinom Slovincem, temveč je nje ime razširjeno in na najboljšem glasu daleč preko meje. Zato opozarjamo vse slovenske in slovanske trgovine železnine, naj se obračajo za svoje potreščine na to veletrgovino, ker jim z lahkim srcem zagotovimo postrežbo, kakor merda nikjer drugod.

(Delavsko podporno društvo v Celju) priredi v nedeljo, dne 11. maja t. l. popoldne svoj majstrov izlet, na Stari grad. Odhod ob 3. uri iz „Narodnega doma“. Na Starem gradu je v gostilni g. Zabukovška prosta zabava s petjem in godbo. Vabimo vse člane in prijatelje „Delavsk. podp. društva“, da pohite v nedeljo v krasno majniško prirodo; vse narodno delavstvo naj se zbere na Starem gradu, da se razvedri ob jasnih zvokih slovenske pesmi in proslavi mesec maj. Pri neugodnem vremenu preloži se izlet na nedoločen čas.

(Zdravljenje jeclajočih.) Na okoliški deški šoli v Celju se bodo zdravili jeclajoči po metodi prof. Leon Berquand-a v času od 12. maja do 21. junija t. l. Vpisavanje se vrši v soboto, dne 10. maja od 10. do 11. ure v II. razredu imenovane šole. Poučevalo se bo vsak dan izvenšiš nedelje in praznike od 11. do 12. ure, ob sredah in sobotah od 10. do 11. ure dopoldne. Ponj je brezplačen in vsakemu pristopen. Teta vodi nato vposrebljen učitelj glasom odlika via. štajarskega deželnega šolskega sveta z dne 2. maja 1902 št. 4047.

(Gostilničar pri „Slonu“ v Celju) bo te dni zapustil celjsko kazino ter prevzel hotel pri „Slonu“ v Ljubljani. Mož je moral zapustiti Celje, ker se je svoj čas namenil Oecanu in njegovi Evi.

(Most črez Savinjo) pri „Grenadirja“ v Polulab se bo najbrže na novo postavil. Danes je na licu mesta komisija za pričetke, da izpovedo svoje želje glede novega mostu ter s kolikim zneskom mislijo prispevati h gradnji mostu.

(Preteča poveljenj.) Dežerje načetkom tega tedna je zadostovalo, da je Savinja silno narasla in že prestopila obrežja ter preplavila del mestnega parka. Potok Voglajna pa je nekaj pred izlivom stopil iz struge ter poplavljal bližnjo okolico. Regulacija Savinje in Voglajne se kaže od leta do leta bolj potrebna, in gotovo je, da pride v Celju še do velikanskih katastrof, ako se uravnava čimprej ne izvrši.

smrti? Dajala je za maše, klicala zdravnike. Dete je umrlo pri operaciji...

Ostalo je pri življenju še samo edno. Ne srečna mati je prenesla vso svojo ljubezen, s tolikimi ranami usode prevarano, na to poslednjo. Čele ure je prebila sedaj na kolenih pred sliko božje Roditeljice; k njenim nogam je pokladala svoje vneta, obupne molitve za življenje sedaj edine, njene tolažbe, edinega cilja in nadeje njene življenja! Bila je prepričana, da ta sveta mati, ki je tudi zgubila svojega sina, jo razume in nališi.

Ni je uslišala...

Nalezljiva bolezen je stegnila svoje kremplje tudi po njenem edincu.

Mati že ni klicala več zdravnikov, pač pa skoro ni več vstala od molitve, ni odtegnila svojih oči od slike, toda med to vneta molitvijo, kakršno je mati neprenehoma pošiljala nebesom za njega ozdravljenje, je dete umrlo.

Takrat je v svojem obupu strgala sliko razsteno ter jo treščila ob tla.

Ljudje je več niso poznali... Postarala se je za trideset let, lasje so ji osiveli in oči so ji grozno žarele. Sedela je sedaj molče s sklenjenimi rokami, z očmi, uprtimi nepremično v edno

točko, po cele dneve, tedne, mesece. Dolgo je trajal ta njen nemi obup. Toda čas ji je naposled vrnil zavest. Začutila je svojo težko krivdo, očitane vesti in da bi pomirila božjo Roditeljico, je prirejala vsako leto v mesecu, v njeno čast posvečenem, pobožnost, katere se je udeleževalo znatno število otrok.

Enkrat je Pepček tudi mene peljal tje...

Mala, snažno opravljena sobica, je imela samo edno okno, zakrito z belo, mušelinovo zaveso. S podobno zaveso je bila zakrita tudi slika božje Roditeljice, viseča nad skrinjo ter obrita s svežimi, zelenimi vejami. Na skrinji je gorelo nekoliko sveč in žolti njih plamenčki so plapolali nad kiticami duhtečega španskega bezga, ki so dajale na tem preprostem oltarčku spridevalo o pomladi.

Pred tako prirejenim oltarčkom je klečala druga pomlad — otroci, tvoreč malo bomo oblečeno in boso skupino, s pobožno sklenjenimi rokami ter z očmi uprtimi v sliko, ki so tu prepevali pesmi.

Ko sva vstopila, se je pobožnost že započela. Pokleknila sva arno, pridruživši se k ostalim. Molili smo litanije. Starejša deklica, klečeča spredaj s knjigo v roki, je molila glasno

naprej in malo krčelo vsakih, otročjih glasov je odgovarjalo:

„Prosi za nas!“

Ozrl sem se okrog sebe.

Poleg zida je sedela na stolu osivela ženska, z glavo, povešeno na prsi, s sklenjenimi rokami, ležečimi na zaprti knjigi.

Pesmi so se menjale druga za drugo. Vse so bile posvečene časti Matere božje. Sedaj se je oglasila pobožna, mogočna antifona:

„Pod tvojo pomoč pribežimo, sveta božja Porodnica.“

Nato je zadonela pesem:

„Morska zvezda.“

Pobožnost se je končala s stih, opevajočimi z mirnim, vlastnim čarom:

„O, lilija duhteča, lahko noči!“

Ozrl sem se nekolikokrat nazaj.

Ženska je sedela nepremično, kakor okamenela; niti z edno besedo se ni pridružila k našim molitvam, niti enkrat ni pogledala slike, proti kateri so donsele naše pesmi in se širila bezgova vonjava.

Ko smo zadnjikrat zapeli: „O lilija duhteča“ in je vsa krčelo pobožno vstalo, vstala je tudi ona — ter segla v skrinjo po vrečo s sladlicami.

(Nemški pravopis pri celjskem mestnem uradu) Kakor znano, so gospodje na celjskem magistratu grozno natančni, kjer se gre zoper Slovence. Mi bi jim pa svetovali, da bi se na mesto toliko s Slovenci ukvarjali rajši z nemškim pravopisom, da bi znali prav vsaj nemško pisati. Kako bi se vsak ptuj Nемеc zgražal, če bi bral razglase na mestnem uradu, kjer pišejo Rubrick mesto Rubrik, Publikum mesto Publikum in ausführen mesto ausfüllen (izpolniti). Pri tako velikih gospodih je to pač sramota!

(Okrajni šolski svet celjski) je v svoji seji dne 18. aprila t. l. sklenil izreči priznanje in zahvalo krajnemu šolskemu svetu teharskemu, gospodu dr. Vincencu Dolschein-u, graščaku na Teharjih in gđc. Julijani Klemenčičevi, učiteljici na Teharjih, za požrtvovalno pospeševanje in vzdrževanje šolske kuhinje na Teharjih.

(Razdelitev podpore za oškodovance po povodnji.) Kakor čujemo, so se zadnje podpore, namenjene poškodovancem po povodnji, razdelile kaj samovoljno in pristransko. Nekateri posestniki in stanovalci v celjski okolici niso dobili prav ničesar, dasi jim je priznala komisija, da so bili po povodnji občutno prizadeti. Ko so se šli zaradi tega na okrajno glavarstvo pritožiti, jih ondi niti poslušati niso hoteli. Nasprotno pa so dobili nekateri pristaši nemške stranke zdatne podpore, dasi niso imeli od povodnji nikake, ali pa prav neznatno škodo. Tako se je bahal nek celjski krčmar sam, da je dobil 400 K podpore, ker so se mu ob povodnji ubile tri prazne steklenice! Napravila se je pritožba na namestništvo v Gradcu.

(Mráz in slana) sta po vsem Spod. Štajarju začetkom t. m. prizadela poljedelcem znatno škodo. Posebno se to pozna na sadnem drevju in vinski trti; vse je bilo v najlepšem cvetju, vinska trta je bila že jako razvita, pa je pritisnil mráz. Po nekod so se ga obranili s kurjenjem. V žetalah poleg Slatine je naletaval sneg dva dni zapored; posebno škodo je napravil na sadnem drevju, katero je od mraza čisto osmojeno.

(Promocija.) Na dunajskem vseučilišču je bil promoviran doktorjem prava g. Vek Bratkovič, avakultant pri mariborskem okrajnem sodišču.

(Učiteljske službe.) Ne ednorazrednici z dvojezičnim poukom na Brezjem, z dohodki tretjega krajnega razreda, je definitivno popolniti službo šolskega vodje s začetkom zimskega tečaja. Prošnje do 31. t. m. na krajni šolski svet. — Na dvorazrednici, v tretjem krajnem razredu se nahajajoči, pri Sv. Janezu na Vinski gori je popolniti mesto učitelja definitivno ozir. začasno. Prošnje do 31. t. m. na krajni šolski svet pri Sv. Janezu na Vinski gori, pošta Velenje. — Na štirirazredni, v tretjem krajnem razredu se nahajajoči ljudski šoli pri Sv. Martinu pri Slov. Gradcu je popolniti mesto učitelja oziroma učiteljice definitivno, in je poslati prošnje do dne 31. t. m. na krajni šol. svet. — Na trirazrednici III. kraj. razr. v Škalah, p. Velenje, je popolniti s zimskim tečajem učiteljsko mesto. Prošnje do 31. t. m.

Sedaj se ji je približalo edno dete za drugim, poljubilo ji za slovo roko ter dobilo bodisi kolaček ali sladkorčke.

Ko sem se ji tudi jaz približal, me je pogledala in roka ji je obstala nad vrečo. Za trenutek sem tonil v negotovosti, ali dobim sladčico, ali ne.

Pepček, stoječ poleg mene, urno pribiti s pojasnilom.

"To je nov deček", je dejal, "prišel je danes prvokrat; njegovi starši so se šele pred kratkim preselili v to ulico."

"Kako ti je ime?" me je vprašala s komaj slišljivim glasom.

"Vincencij."

"Ali imaš sorodnike?"

"Imam."

"Brate in sestre?"

"Dva brata in tri sestre."

"Šest", je zašepetala.

Pogladila me je po čelu ter segla v vrečo po kolaček. — Odslej sem prihajal redno ves mesec majnik tega in naslednjega leta.

— Na petrazrednici II. kraj. razr. v Marenbergu z nemškim učnim jezikom je popolniti s zimskim tečajem dve učiteljski mesti. Za edno je potrebno znanje slovenskega jezika. Prošnje do 15. junija na krajni šolski svet.

(Savinsko učiteljsko društvo) ima svoj redni občni zbor v četrtek, dne 15. majnika ob 2. uri popoldne na Grobljah v gostilni g. Sadnika s sledečim vsporedom: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. Predavanje g. Megliča o "hrošču". 4. Poročilo tajnika in blagajnika. 5. Volitev treh pregledovalcev računa. 6. Volitev novega odbora. 7. Predlogi. K polnoštevilni udeležitvi vljudno vabi odbor.

(Tamburaško društvo "Zvonček") pri sv. Jurju ob Taboru priredi v slučaju lepega vremena v nedeljo, dne 11. majnika izlet na Vransko, kjer bode tamburalo v gostilni "Slovan". Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina prosta. K mnogobrojni udeležbi se vabijo vsi prijatelji jugoslovanske tamburice.

(Iz Nove cerkve.) Ker se med tukajšno šolsko mladino rapidno razširja bolezen, dobroce (špički), se je šola zaprla.

(Posojilnica v Trbovljah) je imela v sedmem upravnem letu 1901. 88 zadruženikov z 422 deleži. Hranilnih knjižic ima 479 za 301.349 50 K; dolžnikov pa ima posojilnica 81, ki dolgujejo skupaj 126.695 kron 56 vin. Čistega dobička je bilo 2613 kron 21 vin; od tega je pripadlo za dobrodelne namene 241 kron 21 vin. Rezervna zaklada znaša 3450 kron. Hranilne vloge se obrestujejo po 4%.

(Železniška nezgoda.) V ponedeljek je bil na progi med Poljčanami in Slov. Bistrico tik predora železniški mojster Fr. Detoma iz Poljčan od tovornega vlaka močno ranjen. Stal je na progi in se bavil z merjenjem, ko pride brzovlak; zato se je umaknil na drugi tir, a v tem prisope iz predora od nasprotne strani tovorni vlak, ki je prizadel Detoma težke poškodbe.

(Slov. Gradec.) Vsled dogovora je voljenih v odbor okrajne posojilnice slovenjegraške šest Slovencev in šest Nemcev.

(Požar.) Dne 25. aprila t. l. je pogorelo gospodarsko poslopje Jerneju Jamniku, po domače Sitarju v Staremtrgu pri Slov. Gradcu s klajo in vsem. Škode je 2000 kron; pogorelec je bil zavarovan. Vzrok ognju ni znan.

(Izkopavanje premoga.) Pri Št. Lenartu v Slov. Goricah so zasledili premog.

(Akademično ferialno društvo "Bodočnost" prepovedano.) Poročali smo, da se je vršil na veliki četrtek v Ljutomeru shod slovenskih visokošolcev, ki je sklenil ustanoviti akad. fer. društvo "Bodočnost", katerega delokrog bi se omejeval na ozemlje med Muro in Dravo. Izdelala so se pravila, ki so se naslanjala strogo na pravila splošnega slov. akad. fer. društva "Sava", ki obstoja že mnogo let in je bilo od o. kr. dež. vlade kranjske potrjeno brez ugovora. Pravil društva "Bodočnost", ki je nameravalo prirejati ljudska poučna predavanja, pa graško namestništvo ni hotelo potrditi, ter je bilo društvo prepovedano, kakor da veljajo na Štajarskem

Na to pa smo se preselili v drugi oddelek mesta in jaz sem na majnikovo pobožnost pozabil.

Čez nekoliko let sem obiskal tovariša, stanujočega v tem kótu. Bilo je baš v majniku. Prišla so mi na misel nekdanja leta in jel sem ga povpraševati po stanovanju osamele matere.

Slučajno sem prišel k majnikovi pobožnosti. Že nasproti mi je donel začetek pesmi:

"O, mati dobra, ti ljudstva ščit svati,
pomiri jok sirot, naše ozdravi bolesi."

Vstopil sem. Uprav. ona soba in oni altarček poln zelenjave in cvetja. Peščica otrok kleči na sredi, kakor drugokrat. Toda obrazi so mi tuji, nepoznani.

A poleg njih kleči stara ženska, ponavlja joča s tihim glasom besede od otrok prepevane pesmi:

"O, mati dobra, ti ljudstva ščit svati,
pomiri jok sirot, naše ozdravi bolesi."

Njene oči so bile pobožno uprte v sliko.

Čas in molitev sta ji pomirila najboljši neješe duševne rane, kakršne sploh more prenesti človeško bitje. (Posl. — kl —).

drugačni zakoni kakor pa na Kranjskem. Seveda se je zoper to razsodbo vložil ugovor; društvo "Bodočnost" se ustanovi vkljub temu, da se graška nemška gospoda boji energičnega delovanja, ki si ga je "Bodočnost" zahtevala v svoj program.

(Viničarski tečaj) na deželni sadjarski in vinarski šoli v Mariboru se vrši letos od 16. do 21. junija. Razpravljalo se bode teoretično in praktično o poletnih opravkih v sadonosniku in vinogradu ter pokončevanju škodljivcev.

(Predsednik trgovinske zbornice graške) je postal Fr. Kloiber, dosednji podpredsednik.

(Zatiranje strupenih kač.) Vsepeh od štajarskega deželnega odbora za zatiranje strupenih kač razpisanih nagrad je bil tolikšen, da se čuti deželni odbor primoranega od 15. maja t. l. naprej nagrade za zatiranje strupenih kač znižati od treh na edno krono.

(Roparski umor v Gradcu.) Pred graškimi porotniki sta stala te dni 29 letni delavec Jan. Köppl in 35letni črevljar Jan. Grobnik s Spod. Štajarja, obtožena, da sta občinskega delavca J. Stahla ubila, oropala ter vrgla v vodo. Köppl je bil obsojen k smrti na vešalah, Grobnik pa oproščen.

(Pomanjkanje učiteljstva.) Število učnih moči na javnih ljudskih in meščanskih šolah znaša po poročilu deželnega odbora 1638 učiteljev in 826 učiteljic. Prejšnja leta je bilo opaziti, da število moških učnih moči narašča, zadnje dve leti pa se je pojavil nazadek z ozirom na to število, katerega si je glede na gnotno stanje učiteljstva pač lahko tolmačiti. Število učiteljic sicer narašča, vendar ne v oni meri, da bi moglo nadomestiti primanjkljaj.

(Župan — lovski tat.) To se je zgodilo tam gori na nemškem Zgor. Štajarskem, kjer jedo modrost z velikimi žlicami, a imajo vkljub temu župane, ki jih ni sram pomešati se med lovske tatove. Eden takšnih je A. Götzbruggger, župan v Wengu pri Admontu. Ustrelil je jelena na tujem posestvu, zato so prišli ponj žandarji in ga odpeljali v zapor. Sodniki so ga obsodili, da bo sedel šest mesecev.

Druge slovenske novice.

(IV. slovanski časnikarski shod v Ljubljani.) Na shod pride okrog 150 slovanskih časnikarjev. Zlasti bodo Čehi in Poljaki častno zastopani. Shodu bo predsedoval Slovak, g. Matuš Dula, urednik "Narodnih Novin" v Turčanskem Sv. Martinu. Odbor je edin v tem, da bodi shod strogo stanovski in strokoven in da ne bode posegal v kočljiva politična vprašanja.

(Slovenska Matica v Ljubljani) ima v sredo, dne 14. velikega travna t. l. ob petih popoldne v društveni pisarni CXXIX. odborovo sejo. Spored: 1. Naznanilo predsedništva. 2. Potrditev zapisnika o CXXVIII. odborovi seji. 3. Poročilo o računih za leto 1901. 4. Poročilo o pripravah za redni občni zbor. 5. Tajnikovo poročilo. 6. Eventualia.

(Družba sv. Cirila in Metoda) je prejela 400 kron za vžgalice od bratov Perdan. — 200 kron je izročil družbi g. Ivan Jebračin na družbino kavo. Dosedaj je daroval že 3200 kron kot dobiček od te kave. Obe tvrdki priporočamo najtopleje slovenskemu občinstvu.

(Štrajk v Ljubljani) še ni končan; nekaj stavbinskih tvrdk je delavce odpustilo. Ponahod so hoteli nekateri zidarji delati, a štrajkujoči so jim to branili. Na nogah sta policija in žandarmerija.

(Podpora za streljanje zoper točo.) Deželni odbor kranjski bo razdelil tudi letos denarno podporo za napravo novih, oziroma na spopolnitev že obstoječih streljišč v vinorodnih krajih na Kranjskem.

(Piva na Kranjskem) se je v minulem letu zvarilo 61.039 hl. V zadnjih treh letih se je izdelovanje piva na Kranjskem zmanjšalo za 11.425 hl.

(Slovenski arhitekt) Maks Fabiani je dobil od prestolonaslednika, nadvojvoda Frana Ferdinanda naročilo, da izvrši nekatere stavbne preuredbe v njegovi palači v Pragi. To je lepo odlikovanje našega rojaka — umetnika.

(Osebnost.) Gosp. dr. Jos. Plamaj, rodom z Bieda, je dopuščen kot privatni docent za matematiko na vseučilišču na Dunaju.

(Primanjkljaj vrhniške železnice.) Železnica, ki vozi od Ljubljane na Vrhniko, je imela lani 47.384 K dohodkov in 63.207 K stroškov.

(Vremenska nezgoda.) Iz Trebelnega pri Mokronogu na Dolenjskem poročajo, da je tam padlo 29. aprila za štiri prste na debelo snega; tudi 2. maja je sneg vse pobelil. Dvakrat je bila huda slana. Vseled tega so nekatere gorice skoraj vničene; rž, ki je bila v klasju, bodo morali nekateri kar pokositi.

(Nesreča.) 19letna posestnikova hči Mica Podkov v Beričevem v brdskem okraju si je hotela pred nekaj dnevi ogledati novi svinjak, a stopivši na oder, ki je bil napravljen pri stavbi, se ji je izpodrsnilo, deske so se umaknile in dekle je pol metra nad zemljo obvisela z glavo med dvema deskama. Ko jo je mati čez nekaj časa našla, se je dekle že zadušilo.

(Prodaja graščin.) Na Kranjskem je prišlo zadnji čas več graščinskih posestev na prodaj. Par jih je prišlo v slovenske roke: Grad Čemšenik nad Ljubljano je kupil veletržec g. Souvan iz Ljubljane, graščino Mokronog pa g. Hladnik iz Logatca za 255.000 gld. Graščino v Jablanici pri Ilir. Bistrici je kupil nek češki Žid, graščino Mirno je kupilo več Slovencev.

(„Narodni sklad“.) Slovenska narodna stranka na Goriškem je razvila obsežno organizacijo, katera bo narodnemu življenju in napredku v Gorici v največjo korist. Kot podstava cele organizacije so osnovali društvo „Narodni sklad“, ki ima namen, preskrbljevati slovenskim narodnim društvom in podjetjem v Gorici brezplačna ali ceno stanovanja. Posnemanja vredno!

(Prve letošnje črešnje) so že prodajali v ponedeljek v Gorici. Vsaka črešnja je veljala krajcar.

(Družba sv. Cirila in Metoda za Istro) bo imela dne 22. t. m. glavno skupščino v Opatiji.

(Rumunska šola v Istri.) Pred dvema leti je istrski deželni zbor sklenil, da se v Sušnjevcu otvori rumunska ljudska šola. Občina pa se je izjavila, da hoče imeti slovensko ljudsko šolo. Vkljub temu namerava deželni odbor ustanoviti tam rumunsko šolo.

(Društvo „Zvezda“ na Dunaju) priredi zabavni večer, ki se bo vršil v nedeljo, dne 11. majnika t. l. v dvorani „Wiener Rescuer“, Dunaj, I. Reichsrathstrasse 3, s prijaznim udeležanjem gospic Marice Luzar in Ivane Pirc gospodov cand. phil. Pavla Kozine, tamburašev slavnega hrvatskega akad. društva „Zvonimir“, slovenskih gospodov akademikov, Vinko Krušičevega mešanega kvarteta, društvenega zbora pod vodstvom g. Vinko Krušiča. Začetek ob 6. uri zvečer. Spored je sledeči: I. del: 1. Pozdrav g. predsednika Jakoba Pukla; 2. I. Kocjančič: „Majnik“, poje društveni moški zbor; 3. a) Aug. Huber: „Spomini na Rigi“, koncertna fantazija; b) Grapado: „El Turia“, valček — igra na citre gospica Marice Luzar; 4. a) Gerbič Fr.: „Sklepala roke si bele“; b) Medved A.: „O zlata doba srečnih dni“, poje tenor-solo g. Pavel Kozina, na glasoviru spremlja gospica Ivana Pirc; 5. Stanko Pirnat: „Žalost“, poje osmeroglasen društveni mešani zbor; 6. a) dr. B. Ipavc: „Vse mine“; b) I. Žirovnik: „Kukavica“, poje Vinko Krušičev mešani kvartet; 7. Anton Hajdrih: „Mladini“, poje društveni moški zbor. Med posameznimi točkami udarjajo gospodje tamburaši slavnega hrvatskega akademičnega društva „Zvonimir“. II. del. Šaloigra: „Gluh mora biti“. Igrajo gospodje slovenski akademiki društva „Slovenija“.

Dopisi.

Sv. Martin v Rožni dolini. Dne 4. maja 1902 zborovalo je učiteljsko društvo za celjski in laški kraj na Zidanem mostu. S tem zborovanjem napravili smo takozvani majnikov izlet, sicer daleč, a tem prijetneje, kajti počastili so nas tudi drugi gostje iz sosednje Kranjske, gg. Prettner, Potrpin, gđc. Götzl, Perharc iz Radeč, gospa Špmljakova in gđc. Kordiš iz Žalca. Bilo nas je nad 40. Ko smo prispeli v divje romantičen Zidanmost, pozdravil nas je na kolodvoru g. nadučitelj Kropelj, v šoli pa njegova gospa in gđc. Fuchs.

Gospod predsednik je otvoril zborovanje ob devetih dopoldne in v jedernatem govoru po-

zdravil navzoče ter se zahvalil domačemu gosp. nadučitelju za blagovoljno prepustitev prostorov v namen zborovanja, na kar nam je g. Kropelj prijazno zaklical „Dobro došli“ in izrazil veselje, da smo si izbrali Zidan most za izletni kraj.

Po prečitaniu zadnjega zapisnika in po pevski točki preide se k društvenim zadevam. Gosp. predsednik prečita dopis mariborskega učit. društva glede delitve ministerstva za bogoslužje in pouk, nadalje dopis šaleškega učit. društva, koje nas vabi k svojemu zborovanju na Polzelo dne 5. junija t. l. Naše društvo, oziroma društveniki zamorejo se le tedaj izleta udeležiti, če bi se ta vršil v nedeljo, dne 8. junija. — Volitve delegatov za letošnjo. zavezino skupščino so imele tale izid: g. Kveder, Recelj in Zor; njih namestniki: gđc. Kovačičeva, gđc. Kordiš in g. Voglar.

Pogovarjali smo se še o zadnjem zaupnem shodu v Celju in o neopravičenih napadih na g. notarja Baša ter so bili navzoči ogorčeni, da se je gosp. tovariš Praprotnik na tako nečuten način napadal; to se smatra kot žalitev celega našega stanu.*

Po zborovanju zbrali smo se v salonu g. Juvanciča, da bi pozabili skrbi in težave ter jih poplaskali s sladkim vincom po zaprašenem grlu. A ni jih mogoče poplaskati skrbi in težav z vinom, kojega imenuje Homer „topivca skrbi“, plavati znajo nad vinom te muhe na duhu človeškem. Pa videlo se je res na obrazih, da nismo „filistri“, ampak dobre volje v besede pravem pomenu.

Za jed in pijačo se je skrbelo odlično po tvarini, po pripravi, po ceni itd. Vrh tega so nas dramili krepki in nežni glasovi dveh pevskih zborov, koja sta tekmovala s krasnimi pesmimi. Svota vseh vtisov seza do pojma „rajskega življenja“. Sladko vince proži jezike in misli. Začele so se vratiti napitnice. Prvo je govoril gospod predsednik našemu presvitemu cesarju, kot zaščitniku nove šole in učiteljstva. Gosp. Kropelj nazdravi našemu predsedniku, gosp. Krajnc nežnemu spolu, gosp. Černej slovenski pesmi itd. Naj še omenim šaljivih govorov g. Jurkota iz Razborja, koji je znal na „prefrigan“ način svojega govora iz nas zvabiti lepo vsoto svetlih kronic za novo planinsko koč, neke blizu Razborja. Pri tej živahni, dobri volji pteklo je res precej uric in prišel je trenutek ločitve. Težka je bila, pa neizogibna. Prijetnih spominov imamo dovolj in up tudi, da se kmalu vidimo. K—c.

Šmartno na Paki. Dregnil ste zadnjič z nekim dopisom iz našega kraja v sršenovo gnezdo. Ne trdim, da je vse res, kar se tam piše, ali dobro je včasih podregati. Upamo, da se v kratkem kdo poboljša.

Res je pri nas mnogo, mnogo nemškutarjenja. Nemškutari se pa največ ravno od onih, ki so poklicani varovati slovensko lice in slovensko čast naše občine. Ne mislimo tu samo našega župana, ampak še tudi marsikoga drugega in celo takega, ki je na našega župana prav hud.

Ko se pripelje potnik po dolgočasni velenjski železnici k nam, vidi najprej na postaji samonemški napis „Rietzdorf an der Pack“. Da se ni postaja krstila „Sv. Martin na Paki“, po našem mnenju ni krivda okrajnega zastopa, ampak železnice, katera ima že preveč postaj z imenom „Sv. Martin“.

Že s postaje se vidi prvo hišo, ki nosi napis „Gasthaus zur Post — Gostilna pri pošti“. Vprašamo: komu na čast je ta nemški napis? Zna biti zaradi par privandranih Nemcev iz tovarne, ki ne dajo niti toliko zaslužiti, kolikor je nemški napis stal?

Še bolj čudna pa je v čisto slovenskem kraju poštna tabla, ki je samonemška! Ali ni to sramota za slovenskega poštarja? Pa še edna tabla je na tej hiši! Ta tabla naznanja v nemškem jeziku, da je tukaj Šmartno na Paki itd. Gospod župan, ali ne bi bilo dobro tu malo popraviti?

Neki celjski rodoljub se rzi je svoj čas tudi pritoževal, da ga je lastnik gostilne vkljub

* Po našem prepričanju dotična demonstracija ni bila upriscirana z namenom kogar koli žaliti — Ta utis so dobili tudi drugi udeležniki shoda. Opom. ured.

temu, da ga pozna kot celjskega Slovence, pozdravil nemško, ker je bil nek tovarniški Nemec v bližini.

Iz vsega tega se lahko prepričate, da bi bilo treba vzeti veliko metlo v roke, da bi se pometlo to nemškutarsko smetje iz našega kraja.

Gospod župan, ki se je čutil z Vašim dopisom tako zelo užaljenega na svoji slovenski in županski časti, bi storil dobro, če bi pri poštne ravnanstvu v Gradcu prosil razven za pošto, tudi za slovenski poštni napis in slovenski poštni pečat. Ker pa mu je izročena tudi telesna varnost občanov v skrb, bi prav storil, ko bi na pravem mestu napravil potrebne korake, da se most čez Pako čim preje prenove ali da dobi vsaj potrebno ograjo.

Književnost.

(Skladbe Hrabroslava Volariča.) Opozorjamo naše občinstvo na krasne skladbe prerano umrlega nadarjenega našega komponista. Prvi zvezek njegovih samospelov, ki se odlikujejo zlasti po melodijoznosti, je izšel v samozaložbi pri skladateljevi vdovi g. Franji Volarič v Gorici, Gosposka ulica 7. Ta zvezek obsega znane, lepe samospelve s klavirjem. Stane samo 3 K. Gospa Volaričeva ima še 100 izvodov nerazprodanih in preje dokler teh ne prodaja, ne more izdati drugega zvezka, ki pa obeta zopet jako lepo vsebino. Obračamo se do vseh, ki gojijo domačo godbo in petje, zlasti tudi do gg. učiteljev, da si omislijo prvi zvezek. Dolžnost je pač, da tako krasne skladbe kupujemo, posebno če so tako cene; dočim prav radi za slabe nemške kuplete plačujemo primerno 10krat toliko, si slovenske naše skladatelje izposojujemo!

Politični pregled.

(Delegacije) so se v torek v Budimpešti sešle in konstituirale. Na nagovor predsednika avstrijske delegacije dr. Bärnreitherja je odgovoril cesar, da se v dobi od zadnjega delegacijskega zasedanja ni splošni politični položaj v ničemer bistveno premenil. Avstrijska vlada se trudi, da ohrani prijateljsko razmerje napram svojim zaveznikom kakor tudi napram vsem drugim veslesilam ter s tem znatno pripomore za ohranjenje evropskega miru. Posebno je prijateljstvo z Rusijo zelo pospeševalo red in mir na vzhodu. Nadalje je cesar omenjal vojno ekspedicijo v Kino ter izrekel popolno priznanje mornarici. Vojna uprava mora tokrat zahtevati večji kredit za nabavo topničarskega materiala in precanovo topništva ter zboljšanje vojaške hrane, vojna mornarica pa za neizogibno pomnoženje osebja in ladij. Bosna in Hercegovina se redno razvijata na gospodarskem in kulturnem polju ter bodeata tudi v bodočem letu iz svojega pokrili vse upravne stroške. To je vsebina prestolnega govora. Potem je šel cesar okrog posameznih delegatov ter izpregovoril z vsakim par besed. V proračunskem odseku delegacije je imel zunanji minister Goluchowsky govor, v katerem je obširno omenjal naše razmerje napram drugim državam. Vsebinsko prinesemo prihodnjič.

(Državni zbor.) Program za državnozbornsko zasedanje je naslednji: 12. t. m. ob 3. uri seja, 13. t. m. se reši poglavje o železniškem ministertvu, dne 16. t. o poljedelstvu. Delegacije bodo končane do 28. t. m. V juniju ima državni zbor kratko poslovno dobo in pridejo na vrsto manjše predloge. Sredi meseca junija se skličejo deželni zbori.

(Skupni proračun za leto 1903), ki je bil izdan te dni, kaže, da znaša netto potreščina 6 milijonov kron, za osem milijonov več kakor lani. Vrhutega zahteva vlada še 38 milijonov za nove topove, za preosnovo topničarskih oddelkov in za ustanovitev nove topničarske kadetne šole. Veliko začudenje vzbuja dodatni kredit za ekspedicijo na Kitajsko v znesku 8.229.000 K.

(Spremlstvo nadvojvode Frana Ferdinanda.) Vkljub kriku, ki so ga zagnali Ogri zoper to, da bi našega prestolonaslednika spremljala h kranju na Angleško tudi po eden češki in poljski kavalir, se bode to zgodilo. Prestolonaslednik se ne da komandirati od Mažarov ter bode vzel s seboj tudi češkega in poljskega spremljavalca.

(Razmerje med Avstrijo in Ogrsko.) V političnih krogih se živahno razpravlja o bodočem razmerju med obema državnima polovicama. Splošno se sodi, da je stanje nagodbnega vprašanja jako kritično, in da je morda pričakovati razdvoje. Cesar sam je baje za nagodbo in proti carinski razdružitvi obeh državnih polovic. Kot popolnoma zanesljivo se na Dunaju zatrjuje, da je cesar z odličnim ogrskim politikom govoril o tem ter rekel: Ako se Avstrija in Ogrska v carini razdružita, potem sem jaz svojih sedemdeset let zastoj živ.

(V Nemčiji) se gonja zoper Slovence začena z novo silo. Dovoljen je nov velikanski kredit za nakupovanje poljske zemlje in naseljenje nemških kmetov. — V Gorenji Šleziji pa so vsi slovanski delavci, ki niso še edno leto v Nemčiji, dobili ukaz, da se morajo izseliti.

(Novi ruski carinski tarif.) Finančno ministertvo rusko je izdelalo nov carinski tarif, kot v odgovor nemškemu. Ruski tarif zvišuje baje dosedanje industrijsko carino od 50% na 300%; povprečni stavek je podvojenje dosedanjih carinskih tarifov. Obelodani pa se še le potem, ko se reši novi nemški tarif v nemški zbornici. Začel se bo torej velikansk gospodarski boj, ako se Nemci ne streznijo ter ne znižajo svojih carinskih tarifov na uvoz gospodarskih pridelkov, ki se uvažajo največ iz Rusije in Avstrije. Rusija jim je že odgovorila in to tako korenito, da bo občutno prizadeta nemška industrija.

(Anglija in Amerika.) Amerikanci bočejo premagati Anglijo s tem, da izpodrinejo njeno trgovinsko brodogojstvo iz svetovne trgovine. Zato se snuje med ameriški milijonarji zveza, katera bi po vseh velikih pristaniščih imela svoje brodeve in preskrbovala prekomorski promet za vse dele sveta. Vest o tem koraku ameriških milijonarjev je Anglijo jako pretresel; to je znamenje, da Anglijo živi prekomorska trgovina.

(Vojna v Južni Afriki.) Krüger se je izrazil z ozirom na mirovna pogajanja, da so vsa poročila o mogočem povoljnem izidu teh pogajanj izmišljena, da se angleški narod potolaži, ker ima biti v kratkem kralj kronan. Vobče se trdi, da mir ne bo sklenjen, dokler Angleži ne zagotovijo Burom popolne neodvisnosti. Vojska bo trajala, dokler imajo Buri le edno patrono, le en grizljaj. Krüger je dobil poročila o novih zmagovitih bojih Burom, ter da so burske čete v jako dobrem stanju.

II. Izkaz za „Dijaški dom“ v Celju.

(Za „Dijaški dom“ v Celju) so nadalje darovali: g. dr. Anton Žižek, distriktni zdravnik v Vojniku, 100 K; g. Tomaž Senjor, c. kr. stotnik v pok. pri Veliki Nedelji, 4 K; g. Ivan Velkavrh, nadporočnik v pokoju, 20 K; g. Ivan Baloh, kaplan v Kranjskigori, 10 K; g. Josip Pečnak, veleposestnik na Teharjih, 200 K; gospa Fani Klein v Celju, 100 K; Ivan Verstovšek, uradnik juž. žel. v Ljubljani, 5 K; g. Fidel Gošnik, Lajše, p. Železnike, 3 K; gđ. Roza Mravljak, pos. v Ribnici na koroški žel., 10 K; Neimenovan iz Ljubljane, 200 K; pred. g. Lovrencij Herg, stolni prost v Mariboru, 50 K; g. Sovič, župnik pri Sv. Lovrencu na kor. žel., 20 K; g. Lendovšek Mih., župnik in dež. poslanec v Makolah, 20 K; dr. Toma Kral v Bečkerku, 2 K; g. Julij Mateič v Bečkerku 2 K; g. dr. Jos. Barle, c. kr. notar v Kozjem, 10 K; g. Iv. Sešek, mag. svetnik v Ljubljani, 5 K; gospica Frida Cilensek, prof. hči v Ptuj, 15 K; g. Martin Cilensek, profesor v Ptuj, 70 K; g. Marija Skrinjar, voditeljica zavoda sv. Nikolaja v Trstu, 3 K; g. K. Florjan, knjigar v Kranju, prvi obrok kot ustanovnik, 50 K; g. g. Janez Macur, superijor pri Sv. Jožefu 20 K; g. dr. Juro Hraovec, odvetnik v Celju, 200 K; g. dr. Fran Žižek v Gradcu, 200 K; g. Josip Zupan, župnik v Dolini pri Trstu, 20 K; g. dr. Kašpar, zdravnik na Vranskem, 5 K; g. g. Stefan Jenko, vikar v Podgriju pri Ilirski Bistrici, 4 K; g. Davorin Roškar, kaplan v St. lju v Slov. gor., 8 K; g. M. Straki, rač. revident v Mariboru 10 K; g. g. Jakob Zupanič, župnik v Gotovljah, 10 K; g. g. Jos. Kolarič, kaplan v St. Pavlu pri Prebodu, 10 K; g. g. Peter Erjavec, župnik in duh. svetnik v Trbovljah 40 K; g. g. Leopold Skuhersky, župnik v Luki, 4 K; g. g. Rancigaj Anton, župnik pri Sv. Petru v Sav. dol., 20 K; g. Martin Kolšek, čevljar v Celju 10 K; Martin Ogorevc, trgovec v Konjicah, 200 K; Ivan Hribar, župan ljubljanski, 50 K; dar graških slov. dijakov ob promociji g. dr. Pegana 10 K; g. dr. Anton Aškero, mestni arhivar v Ljubljani 10 K; dr. Friderik Ploj, c. kr. dvorni svetnik na Dunaju, 200 K; Janez Zupanc, posestnik v Galiciji, 20 K; Mirko Meglič, asistent posojilnice v Celju, 10 K; g. g. dr. S. Baroš, župnik v Zagrebu, 10 K; g. P. Mrzljak, kaplan 5 K; D. Vukovarac, 4 K; M. Filipeč, 3 K; M. Zjalic, katehet 2 K; V. Rožman, katehet, 2 K; M. Pavlič, katehet 2 K; vsi v Zagrebu; g. Jos. Smertnik, knjigovodja posojilnice v Celju, 10 K; dr. Hinko Suklje, zdravnik v Celju 200 K; g. dr. Fran Jankovič, distr. zdrav. v Kozjem, 10 K; gđ. Fras Jelica, oskrbnica v Gradcu, 10 K; g. Steklasa Ivan, prof. v Zagrebu, 10 K; g. g. Atteneder Josip, župnik na Polzeli, 10 K; Končan Fortunat, kaplan v Trbovljah, 10 K; Lom Franc, kaplan v Brežicah, 5 K; Rade Marzidovšek, c. kr. vojni duh. v Mariboru 30 K; g. Vidic Josip, nadučitelj v St. Pavlu v Sav. dolini, 20 K; Hraovec France, c. kr. okrajni sodnik v p. v Gradcu, 50 K; gđ. Adolfin Hraovec, 16 K; gđ. Franjica Polak, 6 K; gđ. „Z. W.“, 5 K, vse tri v Gradcu;

g. L. Bouha v Sarajevu, 10 K; g. V. Kolar, provizor v Marji-Reki, 20 K; Šibal Anton, župnik na Teharjih, 4 K; g. Vaso Petričič, veletržec v Ljubljani, 20 K; g. g. Janežič Rudolf, spiritual v Mariboru, 20 K; Zamejec Andrej, kanonik v Ljubljani, 10 K; Lekše Fran, župnik Lužah 5 K; Henrik Rešek, oskrbnik v Jarenini, 10 K; g. Pernšek Rajko, c. kr. gimn. prof. v Ljubljani, 20 K; g. g. Franc Ogradi, opat v Celju, prvi obrok kot ustanovnik 100 K; g. g. Anton Kosi, c. kr. profesor v Celju, 20 K; Josip Rotner, c. kr. sodni svetnik na Vranskem, 20 K; Simon Wutt, c. kr. davčni kontrolor v Arnovžu, 10 K; Anton Godec, učitelj v Lembanu, 5 K; g. g. Jakob Kavčič kot dar gospodov kapelanov, ki so delali žup. izpit, 10 K; g. B. Gomilšak, zaseb. v Gradcu, 5 K; g. Roš Bošt. inžen. v Belem gradu K 200-33; g. g. Mart. Meško, žup. p. Kapeli, 10 K; Horjak Janez, kaplan pri Kapeli, 10 K; Strašek Mihael, župnik v St. Janžu na Peči, 20 K; Slavič Franc, župnik pri Sv. Antonu na Pohorju, 10 K; Zdravec Peter, kaplan pri Mali Nedelji, 10 K; Humer Karol, vikar v Konjicah, 20 K; Kociper Janez, kaplan v Vuzenici 2 K; Sparhak Janez, župnik pri Sv. Petru na Medvedovem selu, 4 K; g. L. Schwentner, knjigar v Ljubljani, 10 K; Detiček Jurij, c. kr. notar v Celju, 200 K; Mursa, veleposestnik v Krapjem, 10 K; slavna posojilnica v Celju, 2000 K. Skupaj v tem izkazu 4.909 K 33 vin.

(196) 1*

Št. 15.720.

RAZGLAS.

Občinski in okrajni zastopi, kakor tudi kmetijske podružnice na Štajarskem morejo v svrhu streljanja proti toči potrebni smodnik dobiti za znižano ceno, 76 vinarjev kilogram, od štajarskega deželne odbora, in sicer:

a) V zabojih A 25 kg.

b) V sodčkih (znotraj vreča) a 112 kg.

Naročiti ga je pri štajarskem deželnem odboru pravočasno, t. j., če je mogoče 2 do 3 tedne, predno se smodnik rabi, da se zabrani zapoznitev odpošiljatve z ozirom na to, da vlaki za tako prevažanje ne vozijo vsak dan.

Pri naročitvi je natančno navesti zadnjo železniško postajo, odkoder se vzame naročeni smodnik.

Smodnik se odpošlje iz smodnišnice c. in kr. topničarske založnice v Kalsdorfu.

Vračunši zavoje in voznino od smodnišnice v Kalsdorfu do železniške postaje v Kalsdorfu stane zaboj a 25 kg smodnika 20 K 44 v, sod a 112 kg pa 91 K 2 v.

Po tem preračunu določeni znesek za smodnik je istočasno z naročilom poslati štajarskemu deželnemu odboru.

Sodi in vreče v nepoškodovanem stanju se vzamejo nazaj proti 15% obrabnemu znesku, franko Kalsdorf.

Posebno se povdarja, da se ne sme za streljanje proti toči po znižani ceni naročeni smodnik v nobene druge namene rabiti.

Gradec, dne 19. aprila 1902.

Od štajarskega deželne odbora.

Gumi za požlahtnenje vinske trte

najboljše vrste, dobiva se v trgovini D. Hribarja v Celju.

Ivan Rebek

ključalničarski mojster

(151) v Celju 6-5

Poljske ulice št. 14

— priporoča —

najfinejše, najboljše

in najvarnejše

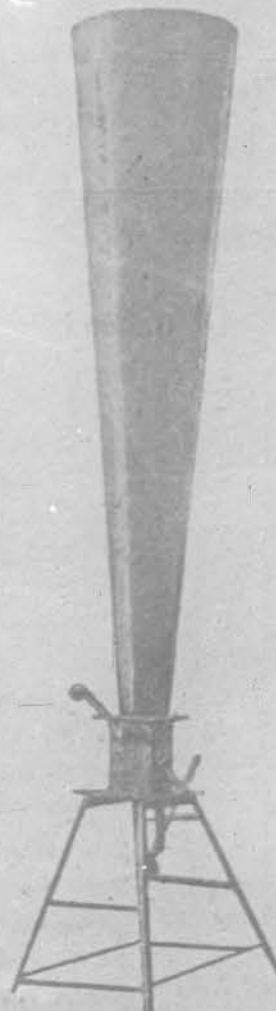
patentirane

strelne

priprave

proti toči.

Ceniki z opisom uporabe na zahtevanje brezplačno.

Za v Avstriji koncesijovano francosko prekomorsko družbo „Compagnie générale Transatlantique“ Edina direktna in najkrajša črta

poštih par-
brzo- nikov

ki prevažajo zanesljivo brez prelaganja iz Havra v Newyork

Za vožnje tu- in tujemskih železnic, za navadna in okrožna potovanja in prireditve romarskih vlakov

daje pojasnila in veljavne vozne liste edina oblast potrjena potovalna pisarna

(176) 6-2 ED. ŠMARD A v Ljubljani, Dunajska cesta št. 6 blizu znane gostilne „pri Figabirtu“.

Trgovina z železnino „MERKUR“

PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta št. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedelškega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega drugega blaga za stavbo, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trse za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

Tomaževa žlindra, najboljše umetno gnojilo.

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih krišev. *

Postrežba točna.

Cene nizke.

Posojilnica v Celju.

Bilanca za leto 1901.

Aktiva (Imetje).			Pasiva (Dolgovi).		
	K	v		K	v
1 Račun inventarja:			1 Račun deležev:		
Stanje pisarniškega inventarja 31. dec. 1901	5.057	23	Stanje glavnih deležev dne		
2 " posojil:			31. decembra 1901 K	27.820	—
Stanje 31. decembra 1901	3.170.244	70	Stanje opravičnih deležev		
3 " naloženega denarja v raznih den. zavodih:			31. decembra 1901	59.222-10	87.042 10
Stanje 31. decembra 1901	707.584	43	2 " hranilnih vlog:		
4 " poštne hranilnice:			Stanje 31. decembra 1901 K	5.165.265-65	
Stanje 31. decembra 1901	6.245	31	Kapitalizovane obr. zal. 1901	194.491-20	5.359.756 85
5 " tekoči:			3 " pro diversi:		
Stanje 31. decembra 1901	695.705	18	Stanje izdanih prehodnih		
6 " pro diversi:			zneskov 31. dec. 1901 K	89.738-86	
Stanje predplač. ekpenzarjev 31. dec. 1901	1.475	30	Sprejeti preh. zneski l. 1901	93.510-36	3.771 50
Stanje predplač. zavarovalnine 31. dec. 1901	79	65	4 " raznih obresti in dividende:		
Stanje izdanih vadjev 31. decembra 1901	3.120	—	Za l. 1902 predplačane obresti od posojil		17.135 38
7 " vrednostnih listin:			Za l. 1902 predplačane obresti od tekoč.		
Stanje 31. decembra 1901	207.675	70	računa	115	40
8 " nerabljenih knjižic in tiskovin:			Nevzdignena dividenda 31. decembra 1901	2.191	26
Stanje 31. decembra 1901	850	—	5 " splošne rezerve:		
9 " raznih obresti:			Stanje 31. decembra 1901	12.000	—
Stanje 31. decembra 1901:			6 " posebne rezerve:		
Zaostale in zamudne obresti od posojil	109.603	93	Stanje 31. decembra 1901	262.449	31
Nevzdignene obresti od v raznih denarnih			7 " dobička in izgube:		
zavodih naloženega denarja	34.149	37	Čisti dobiček leta 1901	22.662	61
Nevzdignene obresti pri poštni hranilnici	108	10			
Nevzdignene obresti od tekočega računa	17.616	38			
Nerealizovani kuponi vrednostnih listin	4.044	60			
10 " splošne rezerve:					
Stanje splošne rezerve naložene na lastno					
vl. knj. št. 2.696 dne 31. decembra 1901	12.000	—			
11 " hiš in zemljišč:					
I. "Narodni dom" v Celju:					
Stanje vrednosti 31. decembra 1901	516.677	33			
Stanje vrednosti hišnega inventarja 31. de-					
cembra 1901	14.923	12			
Zaostala najemnina 31. decembra 1901 . . .	448	50			
Predplačana zavarovalnina 31. dec. 1901 . .	936	—			
II. Hiša v Graški ulici v Celju:					
Stanje vrednosti 31. decembra 1901	72.905	96			
Stanje vrednosti hišnega inventarja 31. de-					
cembra 1901	118	10			
Zaostala najemnina 31. decembra 1901 . . .	51	50			
Predplačana zavarovalnina 31. dec. 1901 . .	58	—			
III. Hiša v Savinski ulici v Celju:					
Stanje vrednosti 31. decembra 1901	20.093	65			
IV. Zemljišča:					
Stanje vrednosti 31. decembra 1901	19.580	50			
Stanje vrednosti inventarja in živine 31. de-					
cembra 1901	1.157	70			
12 " blagajne:					
Gotovina 31. decembra 1901	78.613	98			
	5.767.124	41		5.767.124	41

CELJE, dne 31. decembra 1901.

Ta računski sklep z glavnimi in pomožnimi knjigami primerjali in v redu našli.

Za nadzorstvo:

Dr. Josip Sernec l. r.
ravnatelj.Lovro Baš l. r.
nam. ravnatelj.Fran Lončar l. r.
tajnik.Ivan Krušič l. r.
predsednik.Dragotin Hribar l. r.
ud. nadzorstva.

Naprodaj je veliko posestvo

z 93 oralov zemljišča, z štirimi hišami in z mli-
nom. Nahaja se v Kalčju pri Št. Jurju ob juž. žel.Več pove JURIJ ZELIČ po domače Ze
dušek, Kalobje-Sv. Jakob pri Št. Jurju ob juž. ž.
(193) 1

Gospodična,

zmožna slovenskega
in nemškega jezika
v govoru in pisavi,
stara 18 let, ki je
dovršila meščansko
šolo, želi dobiti primerno službo, najraje kot blagajničarka.
Ponudbe naj se blagovolijo poslati pod "Vstrajnost"
(195) na upravnništvo "Domovine" v Celju. 2-1

Naprodaj sta

2 srednje težka konja, 3 breje krave,
lepo, sladko seno in otava, okna s ši-
pami, stroj za rezanico delatizama n-
še gospodarstvo in velik, lep kozolec.
Posestvo "LIVADA" v Gaberju pri
Celju. (194) 2-1

Osle, brusne kamne

priznana najboljša blago, 100 kosov 8 K, en poštnj
(169) zavoj z 15 kosi franko K 2-50 30-3
— razpošilja po povzetju —
J. RAZBORŠEK, Šmartno pri Litiji.

Zahtevajte pri svojih trgovcih

"Ciril in Metodovo kavino primes"

(174) ki je najboljša! 5-3

SALAME

(183) 15-1
ogreke gld. 170, domače iz sunkna gld. 120, domače
gld. 1, dunajske 80 kr.Šunka brez kosti (Rollschinke) 90 kr. in gld. 110, suho
meso 70 kr., suha slanina 70 kr., glavina brez kosti
40 kr. kilo, velike kranjske klobase po 18 kr. in drugo
pošilja od 5 kil naprej po povzetju in sicer se dobro blago

JANKO EV. SIRC v Kranju.